

Afløsningscommissionerne, hvis Medvirken ellers ved denne Gjenstand ikke behøvedes, bemyndiges til efter Begjæring af Tiendetageren eller Dierne ved et Skjøn at fastsætte Betalingen noget over eller under Capitelstarten. Denne Prisafvigelse maatte følgerigtig udtrykkes ikke ved en fast Størrelse (f. Ex. 1 Mk. under eller over Capitelstarten for en Tønde Byg), da et Afslag af 1 Mk. er meget større ved en Capitelstart paa 3 Rd. for Tønden end ved 6 Rd., men forholdsviis (procentviis, f. Ex. ¹/₂₀, 5 pCt. under eller over). Men om den end udtryktes paa denne correcte, men i Anvendelsen lidt besværligere Maade, og om end Commissionerne, hvilke et saa indgribende Skjøn betroes, altid for Dieblisset traaf omtrent det Rigtige (— i hvilken Henseende de uidentviis burde henvises til en objectiv Maalestof, navnlig til den Afvigelse, som i en Række af Aar, f. Ex. 10, den specielle Egnens Embedsmænds Dpgivelser viste fra den virkelige, efter alle Stiitets Dpgivelser fastsatte Capitelstart, da vi ellers frygte for, at der kan indtræde en betænkelig Wilkaarlighed, der imidlertid meest vil helde til Nedsættelse, men ikke Ansvar for en Forhøielse, omend Forholdene ligesaa meget tale for det —), er det dog klart, at en Forandring i Egnens Afsetningsforhold, saasom Anlægget af et Udflibningssted, Etableringen af een eller flere driftige Kornhandlere o. s. v., meget snart kan bevirke, at Forholdet mellem Egnens Priser og Capitelstarten bliver et ganske andet. Vi maae derfor foreslaae, at denne Paragraph gaaer ud. De andre Medlemmer af Udvalget (Berthelsen, Drejer og Jørgensen) tillægge derimod Fjernelsen af al Naturalydelse en saadan Betydning, navnlig som et forberedende Skridt til en fuldstændig Omordning af Præsternes Lønning, at de tilraade § 3, dog saaledes, at Bemyndigelsen for Commissionerne til at lempe paa Capitelstarten, hvilken de erkjende for betænkelig, falder bort, hvilket Forslag ogsaa, hvis Paragraphen bibeholdes, subsidiært tiltrædes af Madvig og Moslin. Beholdes Paragraphen, men med Udlabelse af Bestemmelsen om Modification af Capitelstarten, synes det usornødent at indblande Commissionerne i denne Forandring af Tiendens Ydelsesmaade alene for at træffe Bestem-

melse om Betaling af en Deel af Pengebeløbet, inden Capitelstarten sættes. De Forhold, der her komme i Betragtning, synes ikke at være af en saa indbyrdes forskjellig Betskaffenhed, at ikke, under Hensyn til den hidtil almindelige Leveringstid for Kornet in natura, en billig almindelig Regel maatte kunne fastsættes. Udvalget foreslaaer derfor, at det fastsættes, at enten, som Nogle af os ansee for rigtig, to Tredtedele, eller, hvad Andre finde tilstrækkeligt, det Halve af det Beløb, som Tienden for et Aar vilde udgjøre i Penge, beregnet efter Capitelstarten for forrige Aar, erlægges inden 1ste December og siden affortes i det Beløb, som Tienden findes at udgjøre, naar Capitelstarten for Aaret sættes, og hele Beløbet forfalder.

Der kunde muligens, efter Overveielsen af de enkelte Ydelsers Betskaffenhed med Hensyn til Afløsning, endnu opstaae det Spørgsmaal, om dog ikke, saafremt man kommer til det Resultat ikke at antage §§ 4 og 5 (hvis Antagelse vi ville fraraade), Gjennemførelsen af den i §§ 1—3 eller (siden ogsaa § 3 fraraades af nogle af os) alene af den i §§ 1 og 2 foreskrevne Forandring ved de i § 6 ff. omhandlede Commissioner og eventuelt Overcommissioner vil blive for besværlig og kostbar i Forhold til Gjenstandens ikke store Pengeværd. (En Undtagelse med Hensyn til Smaaredfelsens Værdi danne de bornholmske Kald, hvor Ydelsen af Lam og Gæs er en temmelig betydelig Indtagt i Forhold til den der ringere Kornkende.) Naar der imidlertid sees hen til, at Værdien af Ydelseerne efter § 2 alene selv for mindre Kald anslaaes til fra 30 til 50 Rd. og ved andre stiger ikke lidet højere, og naar det maa antages, at Commissionernes Arbejder paa hvert Sted ikke ville medtage megen Tid, især hvis de saavidt muligt forud indhentede og gjenningaae de Dplysninger, som kunne meddeles fristligen, især de i § 1 omtalte (hvilket vel administrativt kan foreskrives dem), og naar det endelig tillige tør forudsættes, at Commissionernes Medlemmer ikke ville have lange Reiser at gjøre, der kunde medføre betydelige Befordringsgodtgjørelser, troer Udvalget dog, at Udgifterne ikke ville blive for store eller trykkende.